

Krajina, která funguje

12. května 2026

Vraclav

Jednodenní odborný seminář s exkurzí zaměřený na **krajinná opatření** a efektivitu vodohospodářských prvků proběhl v jarních měsících ve Vraclavi v okrese Ústí nad Orlicí. Cílem odborného semináře s exkurzí bylo seznámení veřejnosti se stavbami **spolufinancovanými z evropských zdrojů** řešených v rámci komplexních pozemkových úprav (KoPÚ), s jejich významem a následné realizaci děl vzešlých z **plánů společných zařízení**.

„Zelená a modrá infrastruktura není módní pojem. Je to nutnost, pokud chceme, aby naše krajina fungovala i za desítky let“, řekl Ing. Petr Lázňovský, ředitel KPÚ pro Královéhradecký kraj Státního pozemkového úřadu.

Odborná část semináře s exkurzí v kulturním domě v obci Vraclav otevřela řadu zajímavých témat. Foto: Archiv CSV

Pozemkové úpravy v trase dálnice D35

Pozemkové úpravy v **trase dálnice D35 v působnosti pobočky Pardubice** Státního pozemkového úřadu představují rozsáhlý a dlouhodobý proces probíhající na území o rozloze přibližně 880 km² s celkem 112 katastrálními územími. Jedná se o převážně rovinaté území ovlivněné řekou Labe, kde **je řešeno přibližně 40 km liniových staveb** souvisejících především s výstavbou dálnice D35. Zásadním faktorem pro řešení KoPÚ je **spolupráce s Ředitelstvím silnice a dálnic (ŘSD)**, která přináší **finanční podporu** pro zpracování, ale zároveň zvyšuje **administrativní náročnost projektů**.

Zaujalo nás

Při realizaci a po zprovoznění dálnic se objevují drobné komplikace. Mnohdy nejsou plně dokončeny navazující obslužné komunikace. Zároveň se mohou objevit problémy se zaměřením skutečného provedení staveb, majetkoprávním vypořádáním a koordinací geodetických prací. Současně dochází ke změnám využití území, což vyžaduje úpravy původních studií a přizpůsobení návrhů aktuálním potřebám krajiny.

Adaptace na měnící se klima

Pozemkové úpravy v regionu vykazují trvale vysokou aktivitu, a to jak z hlediska nově zahajovaných akcí, tak rozsahu rozpracovaných projektů.

Mezi realizovanými opatřeními převažují zejména **projekty zaměřené na zlepšení krajinné infrastruktury** a adaptaci na **klimatické změny**, jako jsou polní cesty, vodohospodářská a protierozní opatření, mokřady, vodní nádrže, poldry či prvky územního systému ekologické stability.

Ochrana obce před povodní - suchý polder ve Vraclavi. Foto: Archiv CSV

Celkově lze konstatovat, že **pozemkové úpravy probíhají ve velkém rozsahu** a představují významný nástroj rozvoje venkova. Klíčovou výzvou do dalších let však zůstává **zvyšování podílu skutečně realizovaných opatření**, aby byly naplněny hlavní **přínosy těchto úprav v krajině**.

„Spolupráce mezi obcemi, projektanty a státní správou je klíčem k tomu, aby pozemkové úpravy přinášely skutečný užitek. Vraclav je toho dobrým příkladem“, říká Ing. Renata Čadová, Státní pozemkový úřad, pobočka Ústí nad Orlicí.

Krajinotvorba v praxi

V krajině jsou realizována **konkrétní opatření**, jako jsou mokřady, tůně, poldry, retenční nádrže, průlehy nebo větrolamy. Tato opatření **přispívají ke zlepšení vodního režimu**, omezení eroze a **posílení ekologické stability území**.

Pozemkové úpravy v regionu výrazně napomáhají adaptaci krajiny na klimatickou změnu a zároveň **propojují rozvoj infrastrukturních projektů s ochranou přírody i podporou venkova**.

Víte, že...

...významnou oblastí je realizace společných zařízení, tedy **konkrétních opatření v krajině**. V roce 2025 bylo v Pardubickém kraji dokončeno **11 stavebních akcí** (jedna pokračuje do roku 2026), včetně téměř 9 km polních cest se zelení, s celkovým objemem investic 29,6 mil. Kč. Pro rok 2026 je počítáno s dokončením rozestavěných projektů a zahájením přibližně čtyř nových staveb financovaných ze Strategického plánu Společné zemědělské politiky na období 2023–2027.

Liniová výsadba u Vraclavi. Foto: Archiv CSV

Krajina regionu NUTS 2 Severovýchod se vyznačuje poměrně **dobrou úrovní ekologické stability**, zejména v horských a podhorských oblastech, kde je síť biokoridorů i **lokálních biocenter funkční a přirozeně propojená**. I v intenzivněji využívaných **nížinách dochází k postupnému zlepšování**, a to především díky cílené **podpoře krajinných opatření**, která přispívají k **posilování ekologických vazeb** a kvalitě lokálních biocenter. Pozitivní vývoj je patrný také v oblasti vodního hospodářství, kde se stále více uplatňují **revitalizace vodních toků, zakládání mokřadů** a opatření zvyšující retenční schopnost krajiny. Opatření společně podporují **odolnost území vůči dopadům klimatické změny** a přispívají k **celkovému zlepšení stavu krajiny**.

V regionu dochází k systematické realizaci konkrétních krajinných opatření, jako jsou mokřady, tůňe, poldry, retenční nádrže, průlehy či větrolamy, která významně zlepšují vodní režim, omezují erozi a posilují ekologickou stabilitu území. Pozemkové úpravy tak představují klíčový nástroj pro adaptaci krajiny na klimatickou změnu, propojují rozvoj infrastruktury s ochranou přírody a podporou venkova a dlouhodobě přispívají ke zvyšování odolnosti a kvality krajiny v celém regionu.

Exkurze k poldru ve Vraclavi Foto: Archiv CSV

Ing. Zbyněk Pilař, Českomoravská komora pro pozemkové úpravy, z. s.

Ing. Miroslava Stárková, Celostátní síť pro venkov

Odborný seminář s exkurzí Moderní přístupy k pozemkovým úpravám a ochraně krajiny.

Akce se konala pod hlavičkou Celostátní sítě pro venkov v rámci Strategického plánu Společné zemědělské politiky na období 2023–2027 ve spolupráci se Spolkem pro obnovu venkova Pardubického kraje a Krajským předsednictvem SMS ČR Pardubického kraje.

Vše o akci

Více fotografií

Prezentace

Státní zemědělský intervenční fond | Oddělení řízení CSV a jejích regionálních aktivit |
Ve Smečkách 801/33 | 110 00 Praha 1 – Nové Město | csv.cr@szif.gov.cz | szif.gov.cz/cs/venkov

Ministerstvo zemědělství | Oddělení Celostátní sítě pro venkov a technické pomoci |
Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1 – Nové Město | mze.gov.cz/venkov

RO SZIF Hradec Králové | Ulrichovo náměstí 810 | 530 02 Hradec Králové | miroslava.starkova@szif.gov.cz |
724 619 187